

Výchova ke správné výživě jako součást VPP

Výchova ke správné výživě je velmi důležitou složkou výživové a potravinové politiky. Probíhá ve více rovinách, z nichž nejdůležitější je rodina, škola a veřejná media.

První krůčky k budoucímu výživovému chování učiní dítě již v kojeneckém a předškolním věku, v rodině. Např. nerespektováním reakcí kojence na nové vjemy při zavádění příkrmů ke kojení může vzniknout odpor k některým potravinám – **neofobie**, strach s nového. Nutriční návyky dětí záleží na nutričním uvědomění rodičů, které bývá ovlivněné vlastními zkušenostmi, poradnami pro matky a děti a sdělovacími prostředky. Vedle výběru vhodných pokrmů a potravin se dítě doma a později v mateřské školce naučí pravidelně přijímat stravu a začne si vytvářet první stravovací návyky. Postupně začne ovládat i základy stolování. Spolupráce školy a rodiny je samozřejmě velmi žádoucí.

Na základní škole vedle pokračující výchovy v rodině k tomu přistupuje účast na školním stravování, kde vedle funkce nasycení se může uplatnit i funkce vzdělávání, což závisí na úrovni školy. V pracovní výchově mohou dívky získat základy přípravy stravy. Velmi důležité je, aby nutriční výchova v rodině i ve škole byla kompatibilní.

Čím vyšší stupeň vzdělání, tím je větší možnost setkání s výukou zásad správné výživy, zejména v biologických typech vzdělání. Nicméně samostatný obor studia výživy není na našich vysokých školách možný. Výživa se přednáší v rámci studia medicíny z hlediska fyziologických potřeb, na VŠCHT v Praze a zemědělských univerzitách z hledisek technologie stravy a surovinového zabezpečení, na veterinárních fakultách z pohledu zdravotní nezávadnosti, společné stravování vedle VŠCHT se přednáší i na Vysoké škole pozemního vojska ve Vyškově (nyní Univerzita Zlín). Většina těchto vysokých škol pořádává i postgraduální kurzy pro své absolventy i v oblasti výživy.

Střední školství pro oblast výživy je zabezpečováno jednak učňovskými středisky výchovy profesí typu kuchař, číšník, cukrář, existuje Střední škola společného stravování a Společnost pro výživu pořádá pravidelné postgraduální kurzy pro kuchaře školních jídelen.

Výživa bývá i náplní mnoha časopisů a denního tisku. Odborné publikace a populární časopisy jsou však rozdílné úrovně a mnohdy honba za senzací může vést k poskytování nevěrohodných informací. Proto je dobré si vybrat takové informace, které jsou založeny na informacích renomovaných odborníků, kde měřítkem je jejich příslušnost k renomovaným pracovištím. Účinné jsou vzdělávací pořady v nejrozšířenějších mediích, rozhlasu a televizi, zvláště jsou-li pečlivě připraveny jak z hlediska věcného, tak i z hlediska přitažlivosti.

V mezinárodním měřítku jsou renomovanými autoritami jednak organizace přidružené v OSN, jako je FAO, WHO, UNICEF, ale i nevládní vědecké organizace, jako jsou např. IUNS (International Union of Nutritional Societies – Mezinárodní unie společností pro výživu), kde je členem i Společnost pro výživu. Součástí je IUNS je evropská FENS (Federation of European Nutrition Societies – Federace evropských společností pro výživu). Výživoví experti se sdružují v organizaci EANS (European Academy of Nutrition Sciences – Evropská akademie nutričních věd).

Na úrovni ČR působí Společnost pro výživu s vlastním časopisem Výživa a potraviny se stálou přílohou „Zpravodaj školního stravování“, dále Forum výživy a další organizace, třeba vznikající organizace spotřebitelů, vegetariánský svaz apod. Toto jsou nevládní organizace. Na vládní úrovni působí v rámci hygienické služby Státní zdravotní ústav, rady pro výživu při MZd a dozorové orgány na zdravotní nezávadnosti potravin při MZe.

Odkazy

Související články

- Výživová politika
- Výživová politika vyspělých zemí
- Výživová politika rozvojových zemí
- Základní přístupy k výživové politice
- Nástroje výživové politiky
- Výživová politika v České republice
- Příklady nesprávné výživové a potravinové politiky

Zdroj

- PERLÍN, Ctibor. *Výživová politika* [online]. [cit. 2012-03-09]. <<https://el.lf1.cuni.cz/p88308799/>>.